

Skupština Crne Gore

BILTEN OTVORENI PARLAMENT

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Broj 54 ◆ Novembar 2015. godine

SADRŽAJ

Zakonodavna i nadzorna aktivnost.....	2
Novosti iz Skupštine.....	5
Predsjednik Skupštine otvorio sedmo zasjedanje Dječjeg parlamenta	5
Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak učestvovala na Međunarodnoj konferenciji posvećenoj primjeni Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici.....	5
Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala na Konferenciji „Regionalni parlamentarni dijalog o upravljanju migracijama, zaštiti izbjeglica i borbi protiv organizovanog kriminala – odgovori na državnom nivou i regionalna saradnja“	6
Predstavnici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu sastali se sa predstavnicima Ministarstva pravde i zaštite potrošača Savezne Republike Njemačke.....	6
Parlamentarni pojmovnik.....	8
Tema broja.....	7
Iz istorije crnogorskog parlamentarizma.....	8
Kalendar.....	9

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine sastao se u Briselu sa Johanesom Hanom i Zigfridom Brakom

str.7

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

*Da li znate...
šta je kolektivna bezbjednost?*

str.8

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

Zakon o ustrojstvu vojske za Knjaževinu Crnu Goru

str.8

OTVORENI PARLAMENT

Skupština Crne Gore

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Elektronsko izdanje ◆ Izlazi mjesечно ◆ Godina V ◆ Broj 54 ◆ Novembar 2015. godine

UVOD

Poštovane/i čitateljke i čitaoci,

Pred vama su najvažnije informacije o aktivnostima Skupštine Crne Gore u periodu od 1. do 30. novembra, koje u formi mjesечноg biltena „Otvoreni parlament“ priprema Služba Skupštine Crne Gore. U novembru, Skupština je održala drugu sjednicu drugog redovnog zasjedanja, na kojoj su poslanici završili raspravu o nekoliko izvještaja i predloga zakona. Takođe, održane su treća posebna sjednica drugog redovnog zasjedanja u 2015. godini, na kojoj su poslanici postavili 34 pitanja i šest dopunskih pitanja ministrima u Vladi i peta posebna sjednica drugog redovnog zasjedanja, na kojoj su poslanici postavili sedam pitanja premijeru.

Odbori su tokom novembra razmotrili 17 predloga zakona, tri predloga odluke i sproveli niz drugih aktivnosti u okviru nadzorne uloge.

Tema broja ovog izdanja biltena je sastanak predsjednika Skupštine sa Johanesom Hanom i Zigmundom Brakom, koji je održan u Briselu.

Bilten se objavljuje svakog mjeseca i njime Skupština teži da približi svoj rad građanima Crne Gore. Smatramo da je ova publikacija veoma značajna kao pouzdan izvor informacija o radu Skupštine i nadamo se da će vam biti od koristi.

Ostajemo otvoreni za vaše komentare i sugestije, kao i kritike, koje nam mogu pomoći da naš rad učinimo što kvalitetnijim.

*S poštovanjem,
Služba Skupštine*

ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Na drugoj sjednici drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore u 2015. godini, poslanici su završili raspravu o nekoliko izvještaja i predloga zakona.

Premijerski sat i poslanička pitanja

Na trećoj posebnoj sjednici drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore u 2015. godini, u okviru tačke dnevног reda *Poslanička pitanja*, na pitanja poslanika odgovarali su ministri u Vladi. Ministrima je postavljeno 34 pitanja i šest dopunskih pitanja.

Na petoj posebnoj sjednici drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore u 2015. godini, u okviru tačke *Premijerski sat*, na pitanja poslanika odgovarao je predsjednik Vlade Crne Gore. Premijeru je postavljeno sedam pitanja.

Predlozi zakona razmatrani na odborima

- Predlog zakona o vinu** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o izmjeni Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o biocidnim proizvodima** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o raftingu** razmotrio je Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o poštanskim uslugama** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave**, koji je podnio poslanik Damir Šehović razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjeni Zakona o geološkim istraživanjima** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet; međutim, predlog zakona nije dobio potrebnu većinu.
- **Predlog zakona o izmirenju obaveza prema radnicima Rudnika boksita ad Nikšić koji su usled stečaja preduzeća ostvarili pravo na penziju** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet u okviru svoje nadležnosti, te dostavio mišljenje matičnom odboru, odnosno Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o državnoj granici između Crne Gore i Bosne i Hercegovine** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i seljenike i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o državnoj granici između Crne Gore i Republike Kosovo** razmotrio je Odbor za međunarodne odnose i seljenike i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o upravnoj inspekciji** razmotrio je Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o informacionoj bezbjednosti** razmotrio je Odbor za bezbjednost i odbranu i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju** razmotrio je Odbor za bezbjednost i odbranu i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o završnom računu budžeta za 2014. godinu sa Izvještajem Državne revi-**

zorske institucije o reviziji **Predloga zakona** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o životnoj sredini** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.

Ostali akti razmatrani na odborima

- **Predlog odluke o obrazovanju Odbora za praćenje i kontrolu realizacije projekta izgradnje autoputa Bar – Boljare** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet; međutim, predlog zakona nije dobio potrebnu većinu.
- **Predlog odluke o davanju saglasnosti na Ugovor o korišćenju morskog dobra za implementaciju i izvođenje infrastrukture, sa Ugovorom o korišćenju morskog dobra za implementaciju i izvođenje infrastrukture između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Terna Crna Gora DOO** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog odluke o izboru Bankarskog ombudsmana** kojim se predlaže Skupštini da imenuje Halila Kalača utvrđio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet.

Ostale aktivnosti radnih tijela

- **Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu** je na 104. sjednici, održanoj 10. novembra, utvrđio listu prijavljenih kandidata na Javni poziv za izbor jednog člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika.

Na 105. sjednici, održanoj 19. novembra, Odbor je razmotrio i podržao Izvještaj o radu Komisije za sprečavanje sukoba interesa za 2014. godinu.

Na 106. sjednici, 25. novembra, Odbor je održao konsultativno saslušanje kandidata koji su se prijavili na Javni poziv za izbor jednog člana Tužilačkog savjeta.

- Na 49. sjednici **Odbora za bezbjednost i**

odbranu, održanoj 23. novembra, Odbor je razmotrio i podržao Godišnji izvještaj o spolnoj trgovini kontrolisanom robom za 2014. godinu Ministarstva ekonomije.

- Na 41. sjednici **Odbora za evropske integracije**, održanoj 11. novembra, Dirk Lange, šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za Evropsko susjedstvo i pregovore o proširenju i Mitja Drobnič, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori predstavili su sadržaj Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2015. godinu. Tokom sastanka, Crna Gora je pohvaljena kao država koja pruža značajan doprinos regionalnoj saradnji i dobrosusjedskim odnosima, da je ostvarila određeni napredak u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, te da je umjereni pripremljena u oblasti pravosuđa i reforme državne uprave. Lange je istakao da je Izvještaj za ovu godinu dobar pokazatelj trenutnog stanja u pogledu ispunjavanja političkih i ekonomskih kriterijuma, kao i kriterijuma preuzimanja obaveza iz članstva u Evropskoj uniji.
- Na 120. sjednici, održanoj 13. novembra, **Odbor za ekonomiju, finansije i budžet** je podržao Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2014. godinu i konstatovao da je potrebno što prije riješiti problem finansiranja univerzalnog poštanskog servisa.

Odbor je na 121. sjednici, održanoj 23. novembra, razmotrio Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2014 – oktobar 2015. godine, u dijelu koji se odnosi na: Izvještaj o ocjeni primjene kriterijuma fiskalne odgovornosti za 2014. godinu, izvještaje o izvršenim pojedinačnim revizijama za navedeni period, kao i ostale aktivnosti Državne revizorske institucije.

Na 122. sjednici, održanoj 30. novembra, Odbor je razmotrio Izvještaj o realizovanim investicijama po osnovu ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta na poluostrvu Luštica – Opština Herceg Novi, Izvještaj o realizovanim investicijama i drugim aktivnostima po osnovu ugovora o dugoročnom zakupu zemljišta na poluostrvu Luštica - Opština Tivat i Izvještaj o realizovanim investicijama i drugim aktivnostima po osnovu ugovora o dugoročnom zakupu lokacije kasarne „Orjenski bataljon“ - Kumbor, Opština Herceg Novi. Povodom razmatranja gore navedenih izvještaja o realizo-

vanim investicijama i drugim aktivnostima po osnovu ugovora o dugoročnom zakupu najavljeno je podnošenje zaključaka.

- Na 55. sjednici, održanoj 10. novembra, **Odbor za rodnu ravnopravnost** je podržao Drugi Izvještaj o sprovodenju Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koji je usvojila Vlada Crne Gore i dostavila CEDAW Komitetu Ujedinjenih nacija.
- **Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport** je na 62. sjednici, održanoj 13. novembra, razmotrio Informaciju o dodjeli grantova za potprojekte istraživanja i razvoja – Realizacija projekta „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore (INVO)“, Informaciju o realizaciji projekta prvog Centra izvrsnosti u Crnoj Gori „Centar izvrsnosti u bioinformatici (BIO-ICT)“ – Realizacija projekta „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“, Informaciju o uspostavljanju Naučno-tehnološkog parka u Podgorici, i Inicijativu za održavanje kontrolnog saslušanja ministra prosvjete Predraga Boškovića, koju je podnio poslanik Srđan Perić.
- Na 57. sjednici **Administrativnog odbora**, održanoj 4. novembra, Odbor je utvrdio tri predloga odluke, te odlučio da predloži Skupštini da izabere poslanika Vuka Ročena za člana Odbora za evropske integracije, Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, i Odbora za ljudska prava i slobode.

Na 58. sjednici, održanoj 9. novembra, Odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da donese odluku za odobravanje pokretanja krivičnog postupka protiv poslanika Slavena Radunovića i Andrije Mandića, zbog krivičnog djela *pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja iz člana 362 st. 1 Krivičnog zakonika Crne Gore* i odluku za odobravanje pokretanja krivičnog postupka protiv poslanika Milana Kneževića, zbog krivičnog djela *napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376 st. 3 u vezi sa st. 1 Krivičnog zakonika Crne Gore*.

Na 59. sjednici Odbora, održanoj 17. novembra, Odbor je većinom glasova odlučio da predloži Skupštini da donese odluku za odobravanje pokretanja krivičnog postupka protiv poslanika Milutina Đukanovića, zbog krivičnog djela *Napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376 st. 3 u vezi sa st. 1 Krivičnog zakonika Crne Gore*.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Predsjednik Skupštine otvorio sedmo zasijedanje Dječjeg parlamenta

Skupština Crne Gore, u saradnji sa Centrom za prava djeteta Crne Gore, organizovala je 27. novembra sedmi Dječji parlament, povodom 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta.

Tokom zasijedanja, predsjednik Skupštine Ranko Krivokapić istakao je da je sada već tradicionalni Dječji parlament, najveći crnogorski parlament, a da je radost koju donosi posebne vrste. Takođe, naveo je da je do sada preko 15 hiljada prošlo kroz crnogorski parlament, i naglasio da je demokratija istina, ljubav i strast, te da tu strast parlament najviše osjeti upravo u radu sa djecom. U svom obraćanju, ocijenio je da je svaki dosadašnji Dječji parlament donio nešto novo, i

da se nada da će učesnici ovogodišnjeg Dječjeg parlamenta tradicionalno nastaviti dobrim putem.

Djecu je kao i tokom prethodnih zasijedanja zanimalo koliko su predstavnici vlasti učinili u proteklih šest godina, odgovarajući na njihove zahtjeve, upućene iz kluba Skupštine Crne Gore.

Učesnici Dječjeg parlamenta istakli su da škola treba da bude mjesto gdje se traži logičko i kritičko razmišljanje, prepoznaju potencijali i osnažuju vještine, gdje se djeca pripremaju da budu odgovorni građani 21. vijeka. Učesnici su predočili i konkretnе probleme u vezi sa brojem časova, načinom ocjenjivanja, kvalitetom udžbenika, ali i vršnjačkim nasiljem. Djeca su podsjetila odrasle na inicijativu sa ranijeg zasijedanja Dječjeg parlamenta o ustanovljavanju „Dana otvorenih vrata za djecu“, i obratila se poslanicima sa nadom da će dječja zasijedanja imati uticaja na njih.

Zasijedanju je prisustvovalo 47 predstavnika lokalnih dječjih parlamenta iz 23 opštine, predstavnici Vlade Crne Gore, predstavnici poslaničkih klubova u Skupštini Crne Gore i predstavnici domaćih institucija i međunarodnih organizacija koje se bave pitanjima prava djeteta, kao i članovi diplomatskog kora.

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak učestvovala na Međunarodnoj konferenciji posvećenoj primjeni Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak učestvovala je na Međunarodnoj konferenciji posvećenoj primjeni Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, na temu: „Opšte i specijalizovane usluge podrške – garancije kvaliteta usluge“.

Osim toga, konferenciji su prisustvovali parlamentarke/ci, predstavnice/ci vlada i nadležnih državnih institucija i organizacija civilnog društva koje se bave zaštitom i promocijom prava žena ţrtava nasilja iz Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Austrije, Makedonije, Turske, Albanije i Kosova.

Diskusija se odvijala u okviru panela „Opšte i specijalizovane usluge podrške – garancije kvaliteta usluge“ i panela „Specijalizovane usluge podrške –

izazovi u dostupnosti i mogući pružaoci“.

Predsjednica Drobnjak, u svom obraćanju, između ostalog, istakla je da nasilje nad ženama teško krši i umanjuje, a često i poništava uživanje ljudskih prava od strane žena posebno njihovih osnovnih ljudskih prava na život, bezbjednost, slobodu, dostojanstvo,

fizički i ekonomski integritet. Takođe, naglasila je da je Crna Gora preduzela i preduzimaće mjere za uspostavljanje zakonodavnog, investicionog i organizacionog okvira za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kako bi se obezbijedio multidisciplinarni pristup zaštite žrtve nasilja, kao i efikasno kažnjavanje i resocijalizacija počinilaca.

Drugog dana konferencije, koju su organizovali Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore i NVO Sigurna ženska kuća, učesnici su vodili diskusiju u okviru trećeg radnog panela „Saradnja javnog sektora sa nevladinim organizacijama – ocjena stanja i predlog mjera za unapređenje saradnje“.

Panelisti su predstavili zakonski okvir koji reguliše rad nevladinih organizacija na sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, saradnju sa državnim organima, učešće u kreiranju strateških politika i efekte saradnje sa istim u procesu kreiranja zakona, politika i protokola.

Na kraju konferencije, usvojena je Podgorička deklaracija protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala na Konferenciji „Regionalni parlamentarni dijalog o upravljanju migracijama, zaštiti izbjeglica i borbi protiv organizovanog kriminala – odgovori na državnom nivou i regionalna saradnja“

Konferencija „Regionalni parlamentarni dijalog o upravljanju migracijama, zaštiti izbjeglica i borbi protiv organizovanog kriminala – odgovori na državnom nivou i regionalna saradnja“, održana je 26. i 27. novembra u Beogradu.

Dvodnevni skup organizovali su Odbor za odbranu i unutrašnje poslove Narodne skupštine Republike Srbije i Ženevski centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF).

Imajući u vidu da promjena migracija i azila povlači sa sobom probleme sa kojima zemlje ne mogu pojedinačno da se izbore, organizatori konferencije su omogućili poslanicima platformu za razgovor o nacionalnim i regionalnim pristupima izbjegličkoj krizi, u potrazi za kooperativnim pristupom najboljeg načina kako se izboriti sa problemima, primjenjujući postojeće procese i inicijative.

Na kraju dvodnevnog rada usvojeni su zaključci konferencije.

Učesnici Regionalnog parlamentarnog dijaloga bili su članovi odbora nadležni za odbranu, bezbjednost i vanjske poslove iz devet parlamenta jugoistočne Evrope: Albanije, Bosne i Hercegovine, Grčke, Kosova, Makedonije, Crne Gore, Slovenije i Srbije.

Delegaciju Skupštine Crne Gore činili su zamjenica predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu Snežana Jonić i član Odbora Obrad Mišo Stanišić.

Predstavnici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu sastali se sa predstavnicima Ministarstva pravde i zaštite potrošača Savezne Republike Njemačke

Članovi Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu sastala se 27. novembra sa predstvincima Ministarstva pravde i zaštite potrošača Savezne Republike Njemačke, na čelu sa državnom sekretarkom Stefani Hubig.

Tokom sastanka, bilo je riječi o aktivnostima Odbora a sagovornici su i razmijenili iskustva oko pojedinih aktuelnih pitanja u oblasti medija, pravosuđa, borbe protiv korupcije, kao i oblasti uprave. Delegacija SR Njemačke je saopštila da su pitanja koja razmatra Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, u Bundestagu u nadležnosti više odbora, i s tim u vezi smatraju da je rad u ovom Odboru izuzetno zahtjevan i odgovoran. Pored Hubig, sastanku su prisustvovali i Gudrun Elizabeth Štajnaker, ambasadorka Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori, Aleksandra Albrecht,

šefica odjeljenja Međunarodne pravne saradnje i Štefan Pirner, vođa projekta za Crnu Goru Njemačke fondacije za međunarodnu pravnu saradnju.

Sastanku su, pored predsjednika Odbora Rifata Rastoderu, prisustvovali i članovi Marta Šćepanović i Milorad Vuletić.

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine sastao se u Briselu sa Johanesom Hanom i Zigfridom Brakom

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić se, tokom zvanične posjete Briselu, 30. novembra, sastao sa Johanesom Hanom, evropskim komesarom za politiku susjedstva i pregovore o proširenju, kao i sa Zigfridom Brakom, predsjednikom Donjeg doma Parlamenta Belgije.

Predsjednik Krivokapić je razgovarao sa komesarom Johanesom Hanom o trenutnoj političkoj situaciji u Crnoj Gori. Sastanak je bio posebno fokusiran na početak parlamentarnog dijaloga koji je inicirao predsjednik Krivokapić. Predsjednik je u razgovoru sa komesarom Hanom dogovorio da na sjutrašnjem sastanku predsjednika parlamentarnih subjekata koji u crnogorskom Parlamentu imaju poslanike, prisustvuje i šef delegacije EU u Crnoj Gori Mitja Drobnič.

Tokom sastanka, sagovornici su ocijenili da je Parlament izvorno mjesto demokratije, te da se dijalogom među političkim subjektima treba ostvariti osnovni cilj, a to su slobodni, fer i nesporni parlamentarni izbori. U razgovoru je naglašeno da je period do održavanja parlamentarnih izbora veoma važan i da ga je potrebno iskoristiti kako bi se ozbiljnim dijalogom i zajedničkim radom otklonile sve sumnje i sporenja u vezi sa izbornim procesom. Pozdravljeno je izborno zakonodavstvo i istaknuta važnost da ono u cijelosti bude implementirano od strane subjekata odgovornih za njegovo sprovođenje, posebno u dijelu elektronske identifikacije birača.

Predsjednik Krivokapić je istakao da Crna Gora

pažljivo analizira posljednji Izvještaj o napretku, kao objektivni prikaz i smjernice za dalje napore koje naša država treba preduzimati na putu demokratizacije i jačanja institucija, što u krajnjem jestu ispunjenje obaveza na putu EU integracija. Vladavina prava i nastavak reformi će voditi ka većem stepenu zrelosti države i društva.

Tokom sastanka sa predsjednikom Donjeg doma Parlamenta Belgije Zigfridom Brakom, sagovornici su istakli dobre odnose Crne Gore i Belgije, kao i sve sadržajniju saradnju parlamenta dvije države. Takođe, istakli su da formiranje Specijalnog državnog tužilaštva i svi naporci koji se u tom segmentu realizuju ohrabrujući u dijelu jačanja borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Krivokapić i Brak su zaključili da naša država ostvaruje kontinuirani napredak na putu ka članstvu u Evropsku uniju, ali da se sada od Crne Gore očekuje više u implementaciji usvojenih zakona i mjerljivim rezultatima. Podvučen je i novi pristup koji Evropska komisija ima prema državama kandidatima za članstvo u pogledu komparativnih izvještaja o napretku, te je time dodatno ukazano na obavezu države Crne Gore i njenih institucija da naredni period iskoriste za postizanje mjerljivih i vjerodostojnih rezultata u ključnim oblastima. Takođe, istakli su da ima prostora za dalji razvoj saradnje naše dvije države i da će naredni period posvetiti upravo širenju sadržaja saradnje. Brak je poručio da Crna Gora može uvijek računati na prijateljsku i partnersku podršku Belgije u procesima pristupanja EU i sve izvjesnjem članstvu u NATO.

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

ZAKON O USTROJSTVU VOJSKE ZA KNJAŽEVINU CRNU GORU

29. april/ 12. maj 1910.

MI
NIKOLA I
po milosti Božjoj
KNJAZ I GOSPODAR CRNE GORE

Proglašujemo i objavljujemo svima i svakome da
je Narodna Skupština riješila i da smo Mi
potvrdili i potvrđujemo:

**ZAKON
O
USTROJSTVU VOJSKE
ZA
KNJAŽEVINU CRNU GORU**

I OPŠTE ODREDBE

Član 3.

Oružana snaga Crne Gore oličena je u narodnoj vojski. Jedan njen, i to veći, dio sastoji se iz sviju Crnogorskih državljanina (prema odredbama čl. 4 i 5. ovog zakona) i saziva se povremeno na vježbanja, a drugi, odnosno manji, njen dio predstavlja organe vojne uprave koji služe za neposredno izvršenje propisa čl. 2 ovog zakona, te se stoga nalazi stalno na službi.

Član 4.

Vojna obaveza za svakog Crnogorskog državljanina traje od 1. januara one godine, u kojoj on navršuje 18 godina od rođenja, pa do zaključno 31. decembra one u kojoj navršuje 62 godine od rođenja i on je izvršuje prema propisima ovoga zakona.

Cetinje, 29. aprila 1910. g. Nikola s.r.

Pavićević, B, Raspopović, R, ur. Crnogorski zakonici 1796-1916, knj. IV, Podgorica, Istorijski institut Crne Gore, 1998, str. 1052-1100

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Kolektivna bezbjednost. „Jednostavno rečeno, ideja kolektivne bezbjednosti podrazumijeva da je zajednička akcija većeg broja država najbolji odgovor na agresiju. Teorija kolektivne bezbjednosti zasniva se na prepostavci da se izvor rata i međunarodnih sukoba nalazi u nesigurnosti i neizvjesnosti koje sa sobom nosi politika sile. Prema njoj, sve dok su države posvećene uzajamnoj odbrani, sposobne su ili da se odupru agresiji, ili da kazne agresora kad je narušen međunarodni poredak. Uspjeh kolektivne bezbjednosti zavisi od tri činioča. Prvo, snaga država mora da bude približno jaka ili mora postojati dominantna sila. Drugo, sve države moraju biti spremne da snose troškove i odgovornost za međusobnu odbranu. Treće, neophodno je postojanje međunarodnog tijela koje ima moralni autoritet i vojnu moć da preduzme djelotvornu akciju.“¹

¹ Endru Hejvud, *Politika*, Beograd, Clio 2004, str. 296

KALENDAR

2. novembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i šef Delegacije Skupštine Crne Gore pri parlamentarnoj dimenziji Centralnoevropske inicijative Miodrag Vuković učestvovao je na sastanku Opštег Odbora za pitanja kulture, parlamentarne dimenzije Centralnoevropske inicijative, održanom u Rimu. Tokom sastanka, bilo je riječi o sljedećim temama: „Saradnja između CEI država u oblasti obrazovanja – univerziteti u okviru evropskih integracija“, „Mobilnost studenata i nastavnog osoblja“, kao i „Priznavanje akademskih kvalifikacija u sklopu zaštite lingvističkih manjina“.

3. novembar

- Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobniak sastala se sa Kaljani Menon Son, ekspertkinjom Programa Ujedinjenih nacija za razvoj u oblasti rodne ravnopravnosti, Barati Sadašivam, regionalnom savjetnicom Programa Ujedinjenih nacija za razvoj i Natali Navaro, nezavisnom konsultantkinjom. Sastanak je naročito bio fokusiran na saradnju, kada je riječ o učešću žena u političkom i javnom životu, sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i ekonomskom osnaživanju žena.

4. novembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je Mitju Močnika, novoimenovanog ambasadora Republike Slovenije. Predsjednik Krivokapić je poručio da je, u ovim važnim i velikim istorijskim koracima Crne Gore, posebno važno imati partnera koji vas ne samo podržavaju, već i razumiju, poznaju i to sve rade u dobroj volji i namjeri. Takođe, istakao je da bliskost naše dvije

države, istorijska povezanost i koračanje ka zajedničkoj EU sudbini, daju nam veliki politički i društveni kapital. Močnik je iskazao izrazito zadovoljstvo što svoj novi mandat počinje baš u Crnoj Gori, državi na vratima NATO-a i državi koja drži čeonu poziciju u EU integracijama u regionu.

- Potpredsjednik Skupštine Crne Gore Suljo Mustafić sastao se sa direktorom Fondacije Konrad Adenauer (KAS) za Srbiju i Crnu Goru Norbertom Bekmanom Dirkesom. Tokom sastanka, potpredsjednik Mustafić se osvrnuo na aktuelna politička dešavanja u Crnoj Gori i istakao da je prioritet državne politike Crne Gore u narednim mjesecima, dobijanje poziva za učlanjenje u NATO savez. Takođe, naglasio je da učlanjenjem u NATO aliansu, Crna Gora dobija mogućnost za izgradnju sigurnijeg pravnog poretka, unapređenje ljudskih i manjinskih prava, posebno izgradnju stabilnijeg ambijenta potrebnog za jačanje ekonomije. Dirkes je istakao da Konrad Adenauer fondacija, već 15 godina, posredstvom svoje kancelarije u Podgorici, uspješno realizuje projektne aktivnosti u Crnoj Gori.

- Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodići i član Odbora Obrad Mišo Stanišić učestvovali su na petoj konferenciji „Aktuelno stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini“, koja je održana u Bosni i Hercegovini. Cilj konferencije bio je da se putem dijaloga sa predstavnicima institucija iz sektora bezbjednosti i odbrane sagledaju dostignuća, bezbjednosni izazovi, koordinacija u radu, problemi, te predlozi i mjere za jačanje uloge institucija koje su angažovane u stvaranju povoljnijeg bezbjednosnog okruženja, a samim tim i bolje bezbjednosti BiH i njenih građana.
- Poslanica Žana Filipović učestvovala je na regionalnoj radionici za članove parlamentara, medija i

KALENDAR

drugih zainteresovanih strana o prilagođavanju klimatskim promjenama u mediteranskom priobalnom području, koja je održana u periodu od 4. do 6. novembra u Atini. Svrha regionalne radionice bila je da informiše članove parlamenta o tekućim i budućim međunarodnim i mediteranskim inicijativama i procesima o klimatskim varijabilnostima i promjenama sa naglaskom na priobalna područja na Mediteranu, te da upozna učesnike o regionalnim programima i aktivnostima o klimatskim varijabilnostima, promjenama i programima u oblasti voda, priobalnih područja i životne sredine, sa ciljem da se identifikuju načini za aktivniji angažman poslanika u pomenutim oblastima.

5. novembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodrag Vuković primio je Žolta Nemeta, predsjednika Odbora za spoljne poslove Parlamenta Mađarske. Predsjednik Vuković upoznao je svog sagovornika sa rezultatima u sprovođenju reformi koje imaju za cilj dobijanje poziva za članstvo u NATO savez, i koji će doprinijeti uspostavljanju trajne stabilnosti i jačanju preduslova za dalji ekonomski razvoj i napredak Crne Gore, unapređenju vladavine prava i demokratije, ljudskih i manjinskih prava i kvaliteta života svakog građanina i ukupnog društva. Žolt Nemet istakao je da Crna Gora ima punu podršku Mađarske u procesu ostvarenja njenog glavnog strateškog i političkog cilja, ulaska naše zemlje u Evropsku uniju i NATO savez. Takođe, pohvalio je rezultate ostvarene u integracionim procesima, te ukazao na važnost održavanja pozitivnog trenda u sprovođenju reformi uz napomenu da je NATO savez garant teritorijalnog integriteta i suvereniteta Crne Gore.
- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić

primio je Žolta Nemeta, predsjednika Odbora za međunarodne odnose Parlamenta Mađarske i Kristijana Pošu, ambasadora Mađarske u Crnoj Gori. Krivokapić je istakao zadovoljstvo zbog kontinuirane i nesebične podrške i pomoći koju Mađarska pruža Crnoj Gori u ostvarenju svog strateškog cilja, odnosno integracijama u Sjevernoatlantski savez. Tokom sastanka, bilo je riječi i o strateškim koracima koji bi podstakli razvojni put Crne Gore u oblastima turizma, industrije i investicija.

- Zamjenica člana stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi Snežana Jonica učestvovala je na sastanku Stalnog Odbora PS SEECP i međunarodnoj konferenciji na temu: „Regionalna sinergija, strateška saradnja i parlamentarna diplomacija“, koji su održani u periodu od 5. do 7. novembra u Sofiji, u okviru Bugarskog predsjedavanja Parlamentarnoj skupštini SEECP.

9. novembar

- Predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović učestvovao je na Interparlamentarnoj konferenciji o stabilnosti, ekonomskoj koordinaciji i upravljanju u Evropskoj uniji, u okviru Luksemburškog predsjedavanja Savjetu EU, održanoj 9. i 10. novembra u Luksemburgu. Tokom konferencije, bilo je riječi o socijalnoj dimenziji ekonomskog upravljanja, parlamentarnom nadzoru nad EU ekonomskim upravljanjem, fer poreskoj konkurenciji i ekonomskom rastu u Evropskoj monetarnoj uniji.

10. novembar

- Šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori Mitja

KALENDAR

Drobnič, zajedno sa Dirkom Langeom, šefom jedinice za Crnu Goru u Evropskoj komisiji, uručio je predsjedniku Skupštine Crne Gore Ranku Krivokapiću Godišnji Izvještaj o napretku Crne Gore za 2015. godinu. U Skupštini je upriličena svečanost kojoj su prisustvovali predstavnici zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, tužilaštva, akademske zajednice, civilnog društva, medija i diplomatskog kora. U susret uručenju Izvještaja, predsjednik Krivokapić je neposredno pred svečani događaj organizovao sastanak sa glavnim i odgovornim urednicima crnogorskih medija. Sastanak je bio prilika za diskusiju o temama u oblasti medija i slobode izražavanja, te iznalaženju odgovora na brojne izazove u toj oblasti.

11. novembar

- Šef stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini NATO Mevludin Nuhodžić učestvovao je na 90. Raz Rot seminaru, na temu: „Evropska budućnost Moldavije: regionalni kontekst i unutrašnji izazovi“, koji je održan u Kišinjevu. Tokom seminara, održano je nekoliko sesija na sljedeće teme: „Odnosi Moldavije sa NATO“, „Izgradnja integriteta i demokratski nadzor“, „Odnosi Moldavije sa Rusijom“, „Transnistrija: u potrazi za rješenjem“, „Istočno susjedstvo i odnosi Moldavija-Evropska unija nakon samita u Rigi“, „Ratovanje u oblasti informacionih tehnologija u Istočnoj Evropi“, i „Politički i ekonomski razvoj u Moldaviji“.

17. novembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je Juičija Takaharu, novoimenovanog ambasadora Japana i Henka Fan den Dola, novoimenovanog ambasadora Holandije u Crnoj

Gori. Tokom sastanka između predsjednika i ambasadora Japana, sagovornici su ocijenili da ove dvije države treba da nastave sa građenjem dobrih odnosa, kao i to da Japan podržava Crnu Goru i njen put ka napretku. Ambasador je konstatovao da Crna Gora ima punu podršku Japana i da je osnov za razvijanje boljih bilateralnih odnosa saradnja koja slijedi i to u sferi ekonomije, kulture, obrazovanja i zdravstva. Tokom sastanka Krivokapića i Dola, sagovornici su konstatovali konstruktivnu saradnju dvije države koja teži da intenzivno produbljuje odnose radi postizanja zajedničkog diplomatskog i političkog uspjeha u budućnosti, kao i to da je jedini put, kojim Crna Gora treba da ide, put koji poštuje vladavinu prava. Tokom sastanka, zaključeno je da je naredni korak za ispunjenje toga upravo održavanje fer izbora koji slijede.

18. novembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodrag Vuković primio je ambasadorku Republike Kube u Crnoj Gori Adelu Majru Ruiz Garsiju. Predsjednik Vuković je naglasio da su odnosi između Crne Gore i Republike Kube veoma dobri i prijateljski, da se u kontinuitetu unapređuju i nadograđuju kroz sadržajnu saradnju na mnogim poljima kroz aktivan politički dijalog. Ambasadorka Adela Majra Ruiz Garsija se složila sa predlogom predsjednika Vukovića o formiranju Grupe prijateljstva između dva parlamenta, uz napomenu da se razvijanjem i jačanjem parlamentarne saradnje može uticati na intenziviranje postojećih i uspostavljanju novih odnosa između dvije zemlje.

- Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Halil Duković i članovi Odbora Husnija Šabović, Izet Bralić i Rešad Sijarić učestvovali su na Interparlamentarnom seminaru pod nazivom: „Uloga

KALENDAR

Ombudsmana u modernoj parlamentarnoj demokratiji - regionalna perspektiva", koji je održan 18. i 19. novembra u Briselu. Cilj ovog seminara bio je razmjena mišljenja i iskustava o ulozi Evropskog i nacionalnih ombudsmana i njihovoј efikasnosti u zaštiti ljudskih prava građana, te utvrđivanju strategije djelovanja u budućnosti, ali i ulozi Evropske komisije.

19. novembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je koizvjestioce Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope za Crnu Goru Terija Lejdenu i Jonuta Marijana Stroea. Tokom sastanka, ocijenjeno je da je dijalog u Parlamentu put ka prevazilaženju trenutne situacije. Sastanak je bio fokusiran i na elektronsku evidenciju glasača, koja će biti primijenjena na narednim parlamentarnim izborima, a ocijenjena je kao dalji korak ka demokratizaciji izbornog procesa u službi slobodnih i fer izbora.
- Članovi Delegacije Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope i predstavnici klubova poslanika parlamentarne većine i opozicije sastali su se sa koizvjestiocima PSSE za Crnu Goru u post-monitoring dijalogu Terijem Lejdenom i Jonutom Marijanom Stroem. Tokom sastanaka, bilo je riječi o aktivnostima koje je Crna Gora realizovala u pogledu ispunjavanja preporuka i obaveza definisanih u Rezoluciji 2030 (2015) PSSE „Poštovanje dužnosti i obaveza od strane Crne Gore“, naročito onih koje se odnose na nezavisnost pravosuđa, izborni proces, borbu protiv korupcije i situaciju u medijima.

20. novembar

- Potpredsjednik Skupštine Crne Gore Suljo Mustafić

primio je evropskog šampiona u disciplini lou kik, federaciji WAKO Pro i nosioca bronzone medalje sa svjetskog prvenstva, kapitena kik boks reprezentacije Crne Gore Remziju Dacića. Tokom sastanka, Mustafić je naglasio važnost afirmacije sporta i zdravih stilova života u današnjem vremenu kada su sve izraženje devijantne pojave koje se posebno odražavaju na mlađu populaciju.

23. novembar

- Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Halil Duković i član Odbora Rešad Sijarić, učestvovali su na trećoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska i manjinska prava i ravнопravnost polova, koja je održana 23. i 24. novembra u Sarajevu. Tokom konferencije, održano je nekoliko sesija na dvije teme: „Parlamentarni nadzor nad institucijama ljudskih prava“ i „Uloga komisija u parlamentarnom nadzoru - pokretači promjena“.

24. novembar

- Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak učestvovala je na Međunarodnoj konferenciji posvećenoj primjeni Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, na temu: „Opšte i specijalizovane usluge podrške – garancije kvaliteta usluge“.

26. novembar

- Član Odbora za bezbjednost i odbranu Luiđ Ljubo Škrelja učestvovao je na Zajedničkom seminaru mediteranske i srednjoistočne Specijalne grupe i Podkomiteta o transatlantskim ekonomskim odnosima PS NATO, koji je održan 26. i 27. novembra u Firenci. Tokom sastanka, održano je nekoliko sesija na sljedeće teme: „Ideološko, teološko i socio-ekonomsko porijeklo džihadističkog terorizma“, „Suprotstavljanje izbjegličkoj krizi“, „Finansiranje terorista“, „Energetska perspektiva MENA regiona: Ekonomski i bezbjednosne dimenzije“, „Diskusija o izazovima sa kojima se suočavaju žene u MENA regionu“, „Iran i novi regionalni poredak“ i „Libija: između državnosti i građanskog sukoba“, i „Odnosi Evrope sa Bliskim istokom: upravljanje prijetnjama i mogućnostima“.

KALENDAR

- Predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović i član Odbora Almer Kalač, i članovi Odbora za evropske integracije Šefkija Murić i Danko Šarančić učestvovali su na regionalnoj parlamentarnoj konferenciji na temu „Rad na jačanju regionalne saradnje na Zapadnom Balkanu: postignuća i perspektive”, održanoj na Jahorini. Tokom konferencije, održano je nekoliko panel diskusija na sljedeće teme: „Izvještaji EU o napretku za 2015. godinu i fondovi IPA II: gdje smo i kakve su mogućnosti?”, „Ka otvorenom budžetskom procesu i jačem finansijskom nadzoru”, „Kako parlamenti mogu da sarađuju sa izvršnom vlašću u sprovođenju Bečkih zaključaka i Berlinske agende”, i „NPC: od 2012. godine do danas, šta smo uradili i šta još možemo da uradimo u narednom periodu?“.
- Zamjenica predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu Snežana Jonica i član Odbora Obrad Mišo Stanišić učestvovali su na Konferenciji „Regionalni parlamentarni dijalog o upravljanju migracijama, zaštiti izbjeglica i borbi protiv organizovanog kriminala – odgovori na državnom nivou i regionalna saradnja“, koja je održana 26. i 27. novembra u Beogradu.

27. novembar

- Skupština Crne Gore u saradnji sa Centrom za prava djeteta Crne Gore organizovala je sedmi Dječji parlament, povodom 20. novembra, Međunarodnog dana djeteta. Današnjem zasjedanju prisustvovalo je 47 predstavnika lokalnih dječjih parlamenta iz 23 opštine, predstavnici Vlade Crne Gore, predstavnici poslaničkih klubova u Skupštini Crne Gore i predstavnici domaćih institucija i međunarodnih organizacija koje se bave pitanjima prava djeteta, kao i članovi diplomatskog kora.
- Predsjednik i članovi Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu sastali su se sa predstvincima Ministarstva pravde i zaštite potrošača Savezne Republike Njemačke, na čelu sa državnom sekretarkom Stefani Hubig.

30. novembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić

se, tokom zvanične posjete Briselu, sastao sa Johanesom Hanom, evropskim komesarom za politiku susjedstva i pregovore o proširenju i sa Belgijskim kolegom Zigfridom Brakom, predsjednikom Donjeg doma Parlamenta Belgije.

- Članica Odbora za evropske integracije Azra Jasavić učestvovala je na 54. plenarnom zasjedanju Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije – COSAC, održanom u Luksemburgu. Tokom zasjedanja, bilo je riječi o Evropskoj agendi za migracije, Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta za Evropu i politici proširenja EU.

- Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić govorio je na okruglom stolu u vezi sa Nacrtom strategije razvoja Uprave policije za period 2016-2020 i Akcionim planom za njeno sprovođenje za period 2016-2017. Tokom sastanka, Nuhodžić je istakao da profesionalnost, odgovornost i zakonitost u radu policijskih službenika predstavljaju imperativ i važan korak u daljoj demokratizaciji društva, čemu će, uvjeren je, doprinijeti i donošenje i implementacija ove strategije.

